

MEĐIMURJE-PLIN d.o.o.
Čakovec, Obrtnička 4
UPRAVA
Broj: 30/2020.
Čakovec, 28.04.2020.

Temeljem članka 56. stavka 2. alineje 2. Društvenog ugovora MEĐIMURJE-PLIN d.o.o. Čakovec direktor Društva donio je dana 28.04.2020. godine

PLAN POSLOVANJA MEĐIMURJE-PLINA ZA 2020. GODINU

Plan poslovanja obuhvaća planirane aktivnosti Društva za poslovnu 2020. godinu u energetske djelatnosti opskrbe plinom i distribucije plinom. Polazne osnove za izradu Plana su ostvareni pokazatelji iz 2019. godine, postojeći ugovorni odnosi i planirana potrošnja plina s projekcijom ukupnih količina prirodnog plina za opskrbu kupaca u 2020. godini te obveze Društva kao energetske subjekta prema zakonskoj regulativi. Novo investicijsko ulaganje u plinsku infrastrukturu okvirno određuju planovi izgradnje i rekonstrukcije te tarife unutar važećeg regulacijskog petogodišnjeg razdoblja, 2017.-2021. godina, kroz model regulacije distribucije plinom, kao i ugovoreni prosječni iznosi ulaganja iz sklopljenog koncesijskog ugovora. Planom izraženi ciljevi poslovanja Društva za 2020. godinu obuhvaćaju ukupno planirane prihode od 182,6 milijuna kuna, nabavu i investicijske aktivnosti od 24,8 milijuna kuna, te planiranu dobit na kraju razdoblja u iznosu od 8,4 milijuna kuna.

Plan se donosi u okvirima postojećeg stanja na tržištu plina Republike Hrvatske i Europske unije, prvenstveno u kontekstu kretanja cijena plina i utjecaja na nacionalnu regulativu kroz primjenu pravne stečevine EU te globalnog gospodarstva. Zakonodavni aspekt planiranja izlazi iz samog tržišta plina, obuhvativši energetske sektor općenito, obzirom na europske „dogovore“ i direktive o stvaranju zajedničkog europskog tržišta, zaštiti okoliša, smanjenju stakleničkih plinova i dekarbonizaciji energetike, što je potrebno implementirati u nacionalno zakonodavstvo. U tom su dijelu za poslovnu 2020. godinu bitne početkom ove godine donijete izmjene i dopune Zakona o tržištu plina sa izmjenama pratećih podzakonskih akta te izmjene Zakona o energetske učinkovitosti s novim Pravilnikom o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije, na kojem se području naknade izmjene i dopune tokom godine još očekuju. Navedeni će akti utjecati na poslovne aktivnosti Društva i u idućim godina, prvenstveno u kontekstu rokova i obveza koje propisuju.

➤ Djelatnost opskrbe plinom

Tržišna opskrba obje kategorije kupaca prirodnog plina, poduzetništva i kućanstva, nabava ukupnih količina plina samostalno na tržištu, uloga voditelja bilančne skupine za cijeli portfelj kupaca te samostalno ugovaranje zakupa skladišnih kapaciteta, daju osnovu planiranja za djelatnost opskrbe plinom. Činjenica malog broja kupaca koje na našem distribucijskom području koristi opskrbu plinom u obvezi javne usluge odnosno gotovo u cijelosti obavljanje

opskrbe kućanstva po tržišnim uvjetima temeljem ugovornih odnosa, nadovezuje se na osnove Plana. Isto se sagledava u okviru zakonskih rješenja ove posljednje godine prijelaznog regulatornog razdoblja do najavljene potpune liberalizacije hrvatskog tržišta plina, 01.04.2021. godine; u dijelu provođenja natječaja za opskrbljivače u obvezi javne usluge i raspodjele skladišnih kapaciteta, kao i u kontekstu određivanja cijene javne usluge opskrbe plinom za razdoblje 01.04.2020. – 31.03.2021. godine. Izmjenama Zakona o tržištu plina iz ožujka ove godine određen je krajnji rok, 31. prosinac 2020. godine, do kada će Hrvatske energetska regulatorna agencija provesti natječaj za opskrbljivače plinom u obvezi javne usluge za svako distribucijsko područje za iduće trogodišnje razdoblje 01.04.2021. – 30.09.2024. godine. Istim izmjenama regulirana je za skladišnu godinu, 01.04.2020. -31.03.2021., nova raspodjela skladišnih kapaciteta koju je provodio operator skladišta plina te je temeljem pravila raspodjele određenih predmetnim izmjenama ZOTP-a i Pravila o korištenju sustava skladišta plina MEDIMURJE-PLINU dodijeljeno pravo na zakup odnosno ugovaranje novih skladišnih kapaciteta od 1,46 SBU-a. Kapaciteti će biti dodatni alat u sigurnosti opskrbe kućanstva kao zaštićenih kupaca, no isto će tako utjecati na planiranje i optimiranje količina plina kroz godinu te se odraziti na prihodovnu i troškovnu stranu.

Planirani se prihodi u opskrbi temelje se na prodajnim cijenama za krajnje kupce na području cijele Republike Hrvatske. U tržišnoj opskrbi kućanstva cijena je u korelaciji s cijenom plina određenoj prema Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu. Ove se poslovne godine, uz Metodologiju, konkurentnost cijene promatra i u odnosu na od travnja ove godine smanjenu veleprodajnu cijenu OVT-a prema novoj referentnoj cijeni javne usluge određenoj odlukom HERE, kao i cijenama drugih opskrbljivača koji ugovaraju tržišnu opskrbu kućanstva. Obzirom da se cijena javne usluge određuje za skladišnu, a ne plinsku godinu ili poslovnu godinu, formiranje tržišnih cijena veže se za isto razdoblje te za planiranje 2020. godine, uz postojeću cijenu koja se primjenjuje do 31.03.2020. godine, ulogu imaju nove smanjene cijene javne usluge za razdoblje 01.04.2020. – 31.03.2020. godine. U tom su kontekstu u planiranim prihodima tržišne opskrbe kupaca kućanstvo u razdoblju od 01.04.2020. godine primijenjene niže tržišne cijene, uz daljnje korištenje cassa sconta.

U planiranju opskrbe plinom u obvezi javne usluge, za kućanstva koja su sklopila ugovore o opskrbi prirodnim plinom u obvezi javne usluge odnosno koja će istu koristiti, prihodovna strana temelji se na reguliranim prodajnim cijenama određenim odlukama Hrvatske energetske regulatorne agencije o visini tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje 01.04.2019. - 31.03.2020. godine te 01.04.2020. – 31.03.2021. godine. Nabava prirodnog plina vrši se samostalno na veleprodajnom tržištu te su i u dijelu cijene javne usluge moguće određene korekcije.

Tržište plina kućanstva i tržište poduzetništva u Republici Hrvatskoj razlikuju se u razvoju, otvorenosti i likvidnosti, ali ove poslovne godine promjene će biti izražene u obje kategorije kupaca. Očekuje se jače razvijanje tržišta opskrbe kućanstva obzirom na kretanja cijena plina. Na tržištu poduzetništva, koje je tokom posljednjih godina sve likvidnije, iz istih se razloga očekuje iznimna aktivnost opskrbljivača plinom. Krajnji kupci poduzetništvo, kroz mehanizam promjene opskrbljivača koji se suštinski provodi u dva koraka, aktivno nastupanju prema tržištu ponude. U tom smjeru zahtjevi kupaca u pogledu cijene i razdoblja ugovaranja sve su složeniji, dok se s druge strane ugovaranje nabavnih cijena u najvećem dijelu vrši za plinsku godinu i rizik cijena plina uvijek ostaje samo na opskrbljivaču. Ugovaranje opskrbe od strane kupaca ne podudara se niti s plinskom, niti s poslovnom godinom. Cijena je postala isključivi element opskrbe te fleksibilnost potrošnje i sigurnost opskrbe u okviru ugovorenih cijena za

kupce više nije upitna. No, isto tako, obzirom na volatilnost cijena, krajnji kupci u najvećem dijelu ne prihvaćaju model formiranja cijena koji je vezan na dnevne fluktuacije cijene na burzama odnosno na fiksiranje burzovnih proizvoda, već ugovaraju fiksnu cijenu. U uvjetima povoljnijih trendova kretanja cijena postoje očekivanja kupaca u smjeru smanjenja ugovornih cijena, bez obzira na ugovorno razdoblje ili na plinsku godinu, što dovodi do izrazito likvidnog tržišta. Promjene tržišnog ponašanja kod kupaca dovele su i do sklapanja višegodišnjih ugovora u opskrbi plinom u cilju konkurentnosti cijene. U okviru tih uvjeta kompleksnog tržišta opskrbe i ove poslovne godine aktivnosti opskrbe prilagoditi ćemo tržištu, prvenstveno usmjereni na kupce; procese, načine i izvore nabave plina te uvjete isporuke. Do sada smo uspješno poslovali na tržištu, što dokazuju za ovu i novu plinsku godinu novosklopljeni ugovori o opskrbi plinom, između ostalog, s dva veća kupca čija se godišnja potrošnja kreće do sto milijuna kWh plina. Planirane količine plina za opskrbu poduzetništva su veće u odnosu na prošlu godinu te su u okviru ukupnih količina za kupce temelj financijskog plana opskrbe plinom.

Uz količine plina, plan se direktno povezuje s ulaznim nabavnim cijenama na tržištu i to u kontekstu dvije plinske godine, dvije skladišne odnosno dvije regulacijske godine u opskrbi kućanstva. Poslovna 2020. godina obuhvaća kroz devetomjesečno razdoblje plinsku godinu 2019/2020. te prvi kvartal plinske godine 2020/2021., kao i cikluse punjenja i povlačenja skladišnih kapaciteta, a uvjeti ugovaranja nabavnih cijena te sklapanja ugovora o opskrbi su različiti. Bazirano na poznatim ugovornim uvjetima za tekuću plinsku godinu i ostvarenim nabavnim cijenama za iduću plinsku godinu, prihvodi se planirati s nižim prodajnim cijenama za krajnje kupce u odnosu na prošlu 2019. godinu. Trošak nabave plina također je niži. Brojni su čimbenici koji utječu na trendove kretanja burzovnih cijena; odnos ponude i potražnje, vremenski uvjeti, zakupljenost europskih skladišnih kapaciteta, globalni svjetski odnosi, cijene LNG-a te drugih energenata, što je kroz dvije plinske godine u prosjeku rezultiralo povoljnijim cijenama plina za poslovnu 2020. godinu.

Financijski plan određuju troškovi distribucije i troškovi transporta prema planiranim količinama plina i iznosima kapaciteta. Transportni troškovi obuhvaćaju aukcije i rezervacije kapaciteta na nivou dvije plinske godine, a same ulazne kapacitete ugovoriti ćemo samostalno kao voditelj bilančne skupine u Republici Hrvatskoj odnosno član bilančne skupine u tranzitu plina do Hrvatske, sudjelujući na aukciji kapaciteta ili u okviru kupoprodajnih ugovora. Projekcija se transportnih troškova bazira na optimizaciji kapaciteta unutar iznosa kapaciteta i vrste rezervacije; godišnjih /kvartalnih/mjesečnih/dnevnih kapaciteta, visini tarifa za transport operatora transportnog sustava (OTS) u Republici Hrvatskoj, Sloveniji, Austriji i Mađarskoj, te kombinacije transportnih i skladišnih kapaciteta. U 2020. godini očekuju se određeni pozitivni učinci smanjenja iznosa tarifnih stavki i primjene nove metodologije za inozemni transport, OTS u Sloveniji, prvenstveno u odnosima između vrste zakupa kapaciteta. Transportne tarife operatora transportnog sustava u Hrvatskoj povećane u odnosu na prvotne određene za 2020., nakon revidiranja tarifa za preostale godine trenutnog regulatornog razdoblja, 2020-2021. godina. Visine tarifnih stavki sada su gotovo na istoj razini kao i prošle 2019. godine.

Obzirom na zakupljene skladišne kapacitete, dva standardne paketa, na regulatorno razdoblje od pet skladišnih godina, 01.04.2017. – 01.04.2022., čime svojim kupcima osiguravamo sigurnost i pouzdanost opskrbe plinom, pogotovo u kategoriji zaštićenih kupaca, planom su obuhvaćene i količine plina za punjenje zakupljenih kapaciteta skladišta, kao i troškovi korištenja temeljem tarifnih stavaka za skladištenje plina. Troškovi će za novu skladišnu godinu biti veći obzirom na dodatne skladišne kapacitete za ovu skladišnu godinu, što je obuhvaćeno planom za poslovnu 2020. Korištenje skladišta iznimno je važno za aktivnosti opskrbe plinom, ugovaranja i prodaje. Obzirom na fleksibilnost koju nam skladišni kapaciteti omogućuju, kroz financijsko se planiranje, osim uskladištenog plina, skladište veže na poslove

Društva kao voditelja bilančne skupine, uravnoteženja sustava i količina plina, trgovanja na platformi operatora tržišta plina te rezervacije kapaciteta. Visine tarifnih stavki za skladištenje plina za 2020. godinu su neznatno niže u odnosu na prošlu godinu te u tom dijelu nemaju veliki utjecaj na promjenu u troškovima.

U dijelu planiranih količina plina, ove su godine količine plina za tržišni dio opskrbe, iako temeljene na ostvarenim količinama i ugovornim odnosima, planirane nešto konzervativnije obzirom na pokazatelje potrošnje i trenutnu situaciju. Potrošnja kućanstva za 2020. godinu bazirana je na 2019. godini, no nešto smanjena temeljem trendova kretanja posljednjih godina. Tek male razlike u potrošnji rezultat su prvenstveno sezonskog kretanja potrošnje kućanstva te klimatskih uvjeta u sezoni potrošnje uz utjecaj korištenja drugih energenata. Taj izrazito temperaturno ovisni karakter potrošnje potvrđuju i prva tri mjeseca ove godine. Mogući pozitivan utjecaj u potrošnji kućanstva može se eventualno očekivati zbog smanjenja cijene plina i njezinog odnosa na cijene drugih energenta. Projekcija očekivanih količina plina za krajnje kupce poduzetništvo vođena je već postojećim ugovorima kao i planiranim količinama za ugovaranje do kraja poslovne godine, kako na području Međimurja, tako i u cijeloj Republici Hrvatskoj. Ukupne planske količine, iako planirane na većoj razini od prošle godine, manje su u odnosu na ostvarene prethodne poslovne godine, pod utjecajem tržišta i sadašnjih najava odstupanja u potrošnji. Planiranu količinu plina, u projekciji potrošnje kućanstva i poduzetništva, potrebno je sagledati u kontekstu mogućeg smanjenja kao odraz ekonomskih kretanja. Dok je kod kućanstva to teže predvidjeti zbog navedene činjenice temperaturno ovisne potrošnje i korištenja drugih energenata, u kategoriji poduzetništva isto je daleko realnija mogućnost obzirom da je potrošnja plina vezana uz obavljanje djelatnosti i proizvodnje.

U okviru svega navedenog, ukupno planirani prihodi u djelatnosti opskrbe plinom iznose 181.067.600 kn, a rashodi 172.151.600 kn. Javna je usluga planirana s prihodom od 400.000 kn i rashodom od 350.000 kn, temeljenih na 1.250.195 kWh količina plina. Planirana neto dobit u opskrbi plinom gotovo se u cijelosti odnosi na opskrbu krajnjih kupaca na tržištu – kućanstva i poduzetništva, gotovo 7,2 milijuna kuna, a rezultat je planiranih prihoda od 180.667.600 kn i rashoda od 171.801.600 kn. Ti su prihodi bazirani na 96% poslovnih prihoda od prodaje plina koji uključuju procijenjene količine za tržišnu kategoriju kupaca, poduzetništva i kućanstva, od 620.000.000 kWh na području cijele Republike Hrvatske i planom primijenjenih prodajnih cijena prema tarifnim modelima. Na opskrbu plinom na području Međimurja odnosi se 398.734.000 kWh, a na ostala područja u Republici Hrvatskoj 221.266.000 kWh prirodnog plina. U okviru rashoda odnosno troškova poslovanja najveću stavku, 92,5%, čini trošak prodanog plina koji uključuje sve elemente troškovnog dijela opskrbe plinom do krajnjeg kupca; nabava, transport, distribucija, skladište, energije uravnoteženja.

Zaključno, u opskrbi prirodnim plinom svih kupaca, poduzetništva i kućanstva, poslovne će aktivnosti u jednakom dijelu biti usmjerene na tržište nabave i tržište prodaje kroz ulogu opskrbljivača plinom i voditelja bilančne skupine, u cilju novih ponudbenih rješenja, optimiranja ukupnih troškova te stvaranja većeg portfelja kupaca. Fokusiranost na tržište i kupce pojedinačno ove će poslovne godine biti iznimno izražena, ne samo u dijelu cijene i potrošnje plina, već s aspekta cjelokupne djelatnosti opskrbe; nabave, transporta, skladišta te prodaje. Transparentnost, komunikacija i protok informacija u odnosima s kupcima i dobavljačima biti će sastavni dio aktivnosti na kojima ove godine kreiramo poslovnu suradnju i vodimo poslovanja.

➤ Djelatnost distribucije plinom

Temeljem prošle godine ishođene nove dozvole za obavljanje energetske djelatnosti distribucije plina na razdoblje od 15 godina i sklopljenog koncesijskog ugovora MEDIMURJE-PLIN će kao operator distribucijskog sustava voditi, održavati i razvijati siguran, pouzdan i učinkovit distribucijski sustav, što čini planirane aktivnosti Društva za 2020. godinu. Poslovanje u okviru energetske djelatnosti distribucije plina kao regulirane djelatnosti u pravima i obavezama operatora distribucijskog sustava određeno je regulativom na području tržišta plina unutar drugog petogodišnjeg regulatornog razdoblja koje traje do kraja 2021. godine. U financijskom planiranju za 2020. godinu primijenjene su visine tarifnih stavki određene odlukom Hrvatske energetske regulatorne agencije za 2020. godinu kao regulirane cijene distribucije plinom. Iste su u odnosu na prethodnu godinu povećane prosječno 2,7%. Suštinski, samo distribuiranje plina čini i najveći dio prihoda temeljem tarifa i distribuiranih količina. Cijene ostalih usluga distribucije plina određene su važećim cjenikom nestandardnih usluga i nisu se mijenjale. Za ovu godinu, uvažavajući sve okolnosti koje mogu utjecati na planiranje/ostvarenje količina na našem distribucijskom području; temperaturnu ovisnost potrošnje plina, neizvjesnost potrošnje obzirom na moguću ekonomsku neaktivnost dijela kupaca, ali i cijene plina, ukupno planirane distribuirane količine plina na razini su isporučenih prošle godine. Planirane se količine vežu i na odobrene tarifne stavke za regulatorno razdoblje, pri čemu je sadašnji plan za 2020. godinu oko deset posto veći u odnosu na planske količine iz tarifa, što odgovara trendovima porasta potrošnje na distribucijskim sustavima koji su krenuli od 2016. godine, dok je baza za trenutno regulatorno razdoblje bila 2015. godina. Neizvjesnost kretanja potrošnje uvijek je prisutna.

Razvojne investicije izgradnje i rekonstrukcije i ove su godine planirane u ukupnom iznosu od pet milijuna vezano na ugovoreno godišnje investiranje iz koncesijskog ugovora, kroz plan izgradnje plinovoda od milijun kuna i plan rekonstrukcija plinovoda od četiri milijuna kuna. Ulaganja se vežu na petogodišnji plan razvoja distribucijskog sustava unutar metodologije za tarifne stavke, no vremenski prilagođeno prvenstveno stanju na sustavu te razvojnim planovima jedinica lokalne samouprave koji se kroz određeno vremensko razdoblje, kratkoročno/srednjeročno, mijenjaju ovisno o izvjesnosti investicije zbog rješavanja imovinskih odnosa, interesa poduzetnika/kućanstava za infrastrukturom, projekata za europske fondove, prostornih planova.... Planirani je plan ulaganja u distribucijski sustav ove godine u najvećem dijelu rezultat potreba jedinica lokalne samouprave proizašlih iz njihovih infrastrukturnih programa prostornog uređenja; rekonstrukcija/izgradnja pješačke staze te istovremenost rekonstrukcije plinovoda; otvaranje nove ulice ili nove poslovne zone s mogućnošću priključenja na plin. Određene rekonstrukcije planirane su prema stanju plinske mreže, ali i istovremenosti radova s investicijama koja provode drugi investitori. Osim toga, i ove godine ostaje investicija spojnog srednjetačnog plinovoda za Čakovec kako bi sa prošle godine započetom investicijom izgradnje srednjetačnog plinovoda za Šenkovec bilo omogućeno planirano napuštanje dijela starog plinovoda Varaždin – Čakovec – Šenkovec operatora transportnog sustava odnosno obavljanje distribucije plina u potpunosti vlastitim distribucijskim sustavom. Investicije su vođene tehničkom opravdanošću i ekonomskoj efikasnosti, vodeći računa o sigurnosti mreže i kontinuitetu opskrbe plinom.

U dijelu mjernih pravila i nadalje postoji obveza uvedena Mrežnim pravilima iz 2019. godine, obveza opremanja obračunskih mjernih mjesta do tarifnog modela TM6 sustavom daljinskog očitavanja. Ispunjenjem obveze u mjeriteljskom, tehničkom-programskom dijelu, ne prestaju aktivnosti operatora distribucijskog sustava, već nastaju nove obveze dostave podataka korisnicima sustava, krajnjim kupcima, subjektima na tržištu plina (HROTE), kao i informacijskom sustavu za gospodarenje energijom (ISGE). Te su aktivnosti prisutne tokom cijele godine. Isto tako, obveza je opremanja mjernih mjesta plinomjerima s temperaturnom kompenzacijom u sklopu zamjene plinomjera odnosno provođenja periodičnih pregleda plinskih instalacija. Osim mjeriteljskog dijela, aktivnosti distribucije biti će usmjerene na održavanje i upravljanje cjelokupnom plinskom infrastrukturom. U okviru poslovanja distribucije plinom, poslovanje operatora distribucijskog sustava nije samo regulatorno određeno. Razvoj tržišta donosi promjenu uloge operatora distribucijskog sustava u aktivnog sudionika na tržištu. Isto zahtijeva unapređenje djelatnosti kako bi se u uvjetima otvorenog tržišta i sve zahtjevnije regulative komunikacijskom opremom i programskim rješenjima što kvalitetnije pružile usluge korisnicima sustava i krajnjim kupcima, što čini dio aktivnosti u distribuciji plinom za 2020. godinu.

Financijski plan u djelatnosti distribucije prirodnog plina čine planirani prihodi od ukupno 35.470.280 kn, rashodi od 33.959.000 kn, te neto dobit u visini 1.280.250 kn. Gotovo u cijelosti, 95% ukupnog prihoda odnosi se na uslugu distribucije prirodnog plina, temeljeno na ukupnom broju potrošača u 2020. godini, procjeni distribuiranih količina po tarifnim modelima te visini tarifnih stavkama za 2020. godinu u vidu tarifne stavke za distribuirane količine plina, kn/kWh, i fiksne mjesečne naknade uvećane za iznos od 3,00 kn na ime troškova redovnog ispitivanja plinskih instalacije za kućanstva. Procijenjene količine distribucije plina za 2020. godinu iznose 507.000.000 kWh sa planiranih 30.940 obračunskih mjernih mjesta na sustavu. U ostalom dijelu, prihodi obuhvaćaju prihode od naknade za priključenje, odgođene prihode te prihode od nestandardnih usluga, ukupno 1,5 milijuna kuna, u čemu se najveći dio odnosi na usluge ispitivanja plinskih instalacija. Planirane prihode definira Odluka o naknadi za priključenje i Cjenik nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava za razdoblje 2017.-2021., bazirano na procjeni broja novih priključenja i broja ispitivanja odnosno nestandardnih usluga. Isti su planski određeni u manjem iznosu od planiranih, ali i stvarno ostvarenih prihoda prošle godine, obzirom na posebne okolnosti obavljanja tih aktivnosti te moguću smanjenu dinamiku priključenja vezanu na ekonomska kretanja. U dijelu troškova djelatnosti distribucije plina planiranje definira Metodologija utvrđivanja visine tarifnih stavki za distribuciju koja, uz dozvoljene prihode, određuje i opravdane troškove distribucije te ulaganja za regulatorno razdoblje. Troškove distribucije karakterizira veliki udio fiksnih troškova na koje se ne može puno utjecati bez obzira na provedene procese upravljanja imovinom zbog velikog udjela plinovoda i pripadajuće infrastrukture u imovini djelatnosti, Rezultat poslovanja, uz kvalitetu sustava, u najvećem dijelu ovisi o distribuiranim količinama. Stoga na opseg aktivnosti i prihodovnu stranu najviše može utjecati učinak pripadajućih klimatskih uvjeta za pojedino godišnje doba te ostvarenih zadovoljavajućih ekonomskih kretanja kroz povećanje potrošnje plina i broja novih priključaka.

➤ Planovi nabavke

U okviru planova nabavke osnovnih sredstava za 2020. godinu, u ukupnom iznosu od 24.836.839,00 kn, tri su osnovne komponente planiranja; investicije u izgradnju i rekonstrukciju plinovoda; potrebna sredstva i oprema te informatika i nove tehnologije, što u dijelu hardvera, što u dijelu programskih rješenja. Planom su obuhvaćene potrebe za redovno poslovanje, dopune postojećih programa te implementacije novih, a odnose se na rješenja za zakonske i podzakonske promjene te na daljnje aktivnosti i programe za tržišne funkcije u smjeru konkurentnosti i troškovne efikasnosti. Poseban dio investicijskog planiranja odnosi se na nastavak izgradnje poslovnog centra te ulaganje u dijelu energetske učinkovitosti.

U energetske djelatnosti opskrbe plinom u 2020. godinu planira se ostvariti nabava u ukupnom iznosu od 7.555.589 kn. Ključna odrednice plana nabavke je tržišna opskrba obje kategorije kupaca, poduzetništva i kućanstva, te energetska učinkovitost. U okviru aktivnosti kompleksnog tržišta opskrbe plinom, uz potrebnu opremu, planirana je programska podrška u dijelu praćenja i dobivanja podataka o potrošnji plina te za procese nominacije i renominacije. Bitnu stavku čini program e-računa za kućanstva koji je u daljnjim koracima dio kompletnog i cjelovitog programskog rješenja za kupce. Osim e-računa, kupcima će biti dostupne informacije o obračunskom mjernom mjestu kao i omogućeno praćenje trenutne potrošnje plina na mjesečnoj razini, pregled povijesnih podataka o potrošnji kao i pregled zaduženja-obračunatih troškova potrošnje plina i uplata kroz određeno vremensko razdoblje. Predmetno ulaganje nije samo implementacija novog IT rješenja kojim se povećava kvaliteta usluge i unapređuju poslovni procesi; brža dostava računa, komunikacija s kupcima, već se važnost projekta ogleda kroz energetske učinkovitost obzirom na dostupnost informacija o potrošnji plina. U smjeru povećavanja energetske efikasnosti obnovom postojećih objekata (fasada i rekonstrukcija grijanja/hlađenja) i ostvarenja energetske uštede, ukupno je planirana investicija od 5,4 milijuna kuna, koja se gotovo u cijelosti odnosi na djelatnost opskrbe. Visina ulaganja u energetske učinkovitost vođena je financijskim okvirom obveza. Uz navedeno, još jedna bitna investicija čini ovogodišnje planiranje, implementacija novog 64 bitnog operativnog sustava potrebna zbog dinamike te opsežnosti procesa i podataka opskrbe plinom.

Investicije i nabava na području distribucije plinom najvećim su dijelom određene obavezama iz Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava, pogotovo s aspekta nabave potrebne opreme, strojeva i uređaja te ulaganja u informatiku. Svrha planiranih ulaganja je sigurnost i pouzdanost distribucijskog sustava te osuvremenjavanje istog i što kvalitetnija usluga distribucije plina za sve korisnike sustava. Značajnije stavke u tom dijelu su katodna zaštita na magistralnom plinovodu Donja Dubrava-Prelog, kao i sustav daljinskog nadzora odorizacije, Varaždin i Donja Dubrava, radovi i programsko rješenje, kojim se u procesu upravljanja plinskom infrastrukturom implementiraju digitalna komunikacijska rješenja. Od ukupnog plana nabavke u distribuciji plinom od 17.281.250 kn, prije navedeni okvir ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju plinovoda od pet milijuna kuna pretočen je u pojedinačne planirane investicije u izgradnji i rekonstrukciji iskazane su u Planu izgradnje za 2020. godinu i Planu rekonstrukcije za 2020. godinu. Nastavak izgradnje poslovnog centra kao II faza koja bi obuhvatila kompletne prostore za djelatnost distribucije na adresi sjedišta Društva, planiran je i ove godine, u iznosu od 7,5 milijuna kuna, obzirom da dosadašnje okolnosti nisu omogućile predmetno investiranje. Na mjeriteljski dio i detekciju sustava odnosi se gotovo 2,4 milijuna planiranih sredstava nabave, što nije samo potreba proizašla iz obveza operatora distribucijskog sustava, već ulaganje u kvalitetu i efikasnost plinskog sustava obzirom na tehničko-tehnološka i programska rješenja,

izbor opreme i procesa rada. Važnu stavku u navedenom, uz plinomjere i regulatore te ostalu opremu, čini nabava plinomjera s daljinskim očitanjem i upravljanjem za krajnje kupce kućanstvo te u okviru informatike programskog rješenja za obradu podataka odnosno očitanje, preuzimanje podataka i fakturiranje, što je prva faza u većem projektu opremanja obračunskih mjernih mjesta kućanstva sa naprednim brojilima koji omogućuju daljinsko očitavanje. Isto nadilazi obveze iz Mrežnih pravila no obzirom na mjere energetske učinkovitosti vezane na napredna brojila te ciljeve regulative da se u budućnosti čim više mjernih mjesta opremi sustavom daljinskog očitavanja, kao i prednosti tih brojila obzirom na dostupnost podataka o potrošnji u svakom trenutku odnosno realnom vremenu, prednosti ovog ulaganja su velike. Ovaj će se projekt prvenstveno provesti na mjernim mjestima koja se nalaze unutar objekata te nisu dostupna.

Osim navedenog, u opskrbi i distribuciji plinom, određeni iznos planiran je za hitne i nepredvidive nabavke zbog mogućih novih obveza i vremenski odgovarajućih rješenja, dok u dijelu distribucije iste obuhvaćaju i sanacije mreže odnosno eventualne hitne investicije u radovima izgradnje/rekonstrukcije koje nisu mogle biti predviđene.

Planiranje za 2020. godinu, na razini obje djelatnosti, vrši se u okvirima postojećih podzakonskih akata, Općih uvjeta opskrbe plinom, Mrežnih pravila plinskog distributivnog sustava, Mrežnih pravila transportnog sustava, Pravila o organizaciji tržišta plina, Pravila skladišta plina, Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina, Metodologije za javnu uslugu, koji uz sam Zakon o tržištu plina daju regulatorni okvir poslovanja na tržištu plina za opskrbljivače plinom i operatore distribucijskog sustava. Paket tih akata donijet je 2018. godine, tokom 2019. godine izmijenjeni su Opći uvjeti te Mrežna pravila transportnog i distribucijskog sustava u dijelu u kojem se u procesu usklađivanja s regulativom EU i primjeni ukazala potreba za promjenom, da bi se izmjenama predmetnih akata iz ožujka ove godine prolongirali prije određeni rokovi za primjenu nove metodologije za raspodjelu energije plina na ulazima u distribucijske sustave. No, isto tako, neke su izmjene i dopune donijele i određena unapređenja koja se ne održavaju samo na aktivnosti već i na financijski dio poslovanja. Ključne se izmjene odnose na obveze operatora distribucijskog sustava i opskrbljivača plinom u pogledu ažuriranja podataka u registru obračunskih mjernih mjesta kako bi se u modelu razvijanja tržišta s početkom nove plinske godine, 2020/2021., počeo primjenjivati novi način raspodjele energije. Početkom ove godine intenzivno se radilo na dovršavanju automatizacije postupka razmjene potrebnih podataka s operatorom tržišta plina u obje uloge, operatora sustava i opskrbljivača plinom. U tom je procesu ključna uloga operatora distribucijskog sustava u točnosti i ažurnosti podataka, ali isto će se najviše financijski odraziti na voditelje bilančnih skupina i opskrbljivače plinom pa se stoga, kao i za ostale obveze koje donosi regulativa, u okviru plana nabavke osnovnih sredstava planiraju investicije u informatici kao potrebna programska podrška. Regulatorni zahtjevi su sve složeniji te zahtijevaju pravovremene odgovarajuće odgovore zbog mogućih financijskih posljedica.

Obveze iz energetske učinkovitosti propisane Zakonom o energetske učinkovitosti očekuju nas i ove 2020. godine kao druge godine u kojoj su i opskrbljivači plinom uključeni u sustav obveznih ušteda energije u neposrednoj krajnjoj potrošnji. Isto se odražava na investicijska ulaganja i troškovnu stranu.. Sam se sustav obveza provodi kroz mjere energetske učinkovitosti i unapređenja energetske efikasnosti, kupnjom ušteda ili uplatom sredstava Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u slučaju neostvarenih ušteda. Smisao energetske

ušteda nije plaćanje penala za neostvarene obveze već poduzimanje konkretnih mjera kojima će se postići ušteda. To traži ulaganja te planiranje investicija u učinkovitost, ali se za iste postavlja pitanje povrata, pitanja eventualnog utjecaja na cijenu plina i u konačnici utjecaja na smanjenje potrošnje plina. U toj sferi planiranja, kao odraz zakonske regulative, 2020. godina u odnosu na prethodnu ima svoju pozitivnu, ali i negativnu stranu. Ovogodišnjim izmjenama Zakona o energetske učinkovitosti smanjena je penalizacija za neostvarene uštede za 50%, što i nadalje predstavlja mogući veliki financijski teret, dok su novim Pravilnikom o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije, također iz ožujka ove godine, donijet nove mjere za postizanje ušteda energije što donekle proširuje mogući spektar ulaganja. Međutim, 2020. godina je isto tako i posljednja godina prvog razdoblja kumuliranja ušteda te se sve pokrenute dosadašnje aktivnosti za ostvarivanje ušteda energije kao takve ne mogu koristiti nakon 2020. godine, već će novo, drugo razdoblje koje traje od 2021. do 2030. godine, tražiti nova ulaganja u energetske učinkovitost, što utječe na planiranje.

Na razini Društva u 2020. godini planirano je zapošljavanje novih radnika, dio u opskrbi, dio u distribuciji plinom, što zbog samih potreba procesa poslovanja, što zbog prirodnog odljeva radnika, a prvenstveno u dijelu tržišta opskrbe koje zahtjeva nove aktivnosti i kontinuiranu prisutnost, posebno s aspekta potpune deregulacije tržišta plina/opskrbe kućanstva iduće godine i zakonskog rješenja u tom dijelu. U distribuciji plina zapošljavanje se povezuje s većom efikasnošću kontrole i nadzora mreže, te ispitivanja plinskih instalacija. S aspekta planiranog zapošljavanja plan je izrazito fleksibilan, ovisan o stanju na tržištu plina s jedne strane te kretanja ekonomskih pokazatelja s druge strane.

Sveobuhvatno, cilj je planiranog poslovanja 2020. godine usmjeren na pouzdanost i sigurnost distribucije plina te učinkovitost i efikasnost opskrbe plinom na području cijele Republike Hrvatske. U okviru toga, ali i specifičnosti ove poslovne godine ostvariti optimalan nivo poslovnih aktivnosti te što uspješnije poslovanje.

Poslovanje 2020. godine se i nadalje dugoročnije sagledava u kontekstu regulatornih odluka i strategije tržišno orijentirane tvrtke s krajnjim ciljem dugoročne stabilne tržišne pozicije te aktivnog sudjelovanja, omogućenog samim tržištem, u procesima konsolidacije energetskog sektora plina.

Fokus poslovanja je na krajnjem kupcu, tržištu i konkurentnosti.

U smjeru provođenja planiranih poslovnih i financijskih aktivnosti u 2020. godini te stabilnog poslovanja naglasak je na generiranju adekvatnog novčanog toka, prvenstveno od poslovnih aktivnosti, kako bi se ostvario i određeni slobodan novčani tok. Obzirom na dinamičnost i kompleksnost tržišta na kojem djelujemo, na procese u energetskom sektoru i energetske učinkovitost, s mogućim utjecajem na prihode i troškove, ove je poslovne godine likvidnost ključna. Ista će se kontinuirano pratiti i održavati u odnosima s kupcima i dobavljačima. Bitno je ispuniti svoje obveze te ovisno o stanju na tržištu prilagoditi poslovanje kako bi što bolje i efikasnije odgovorili na dva moguća rizika, smanjene potrošnje plina čije naznake su već sada vidljive i eventualni budući rizik naplativosti. U okviru svega, praćenja svih aktivnosti i stvaranja pretpostavki za ostvarenje poslovnih procesa i investicijskog ulaganja te predviđanja utjecaja navedenih rizika, uz potrebnu fleksibilnost i prilagodbu, financiranje investicija će se prema potrebi dopuniti kreditnim sredstvima.

Društveno odgovorno ponašanje i transparentnost te kvalitetni odnosi s poslovnom sredinom u kojoj djelujemo i radimo, uz punu odgovornost prema radnicima Društva i svim dionicima procesa poslovanja u očuvanju zdravlja i sigurnosti, biti će sastavni dio poslovnih aktivnosti.

Plan poslovanja MEĐIMURJE-PLINA za 2020. godinu objedinjuje pojedinačne planove za energetske djelatnosti za razdoblje 01.01. – 31.12.2020. godine:

- ***Financijski plan (na razini Društva)***
- ***Financijski plan usluge opskrbe prirodnim plinom za kupce***
- ***Financijski plan za javnu uslugu opskrbe prirodnim plinom***
- ***Financijski plan usluge distribucije prirodnim plinom***
- ***Plan nabavke osnovnih sredstva (na razini Društva)***
- ***Plan nabavke osnovnih sredstava - opskrba***
- ***Plan nabavke osnovnih sredstava – distribucija, sa priloženim Planom izgradnje i Planom rekonstrukcije.***

Pojedinačnim financijskim planovima određeni su financijski ciljevi pojedine energetske djelatnosti za 2020. godinu, dok su planovima nabavke osnovnih sredstva planirane aktivnosti i investicije koje će se odraziti na imovinu Društva. Za predmetna ulaganja u djelatnostima opskrbe i distribucije kao izvor financiranja predviđena su sredstva iz redovnog poslovanja odnosno amortizacija te kreditna sredstva.

D i r e k t o r:

Nenad Hranilović mag.oec., v.r.